

Inköps- och upphandlingspolicy för Alvesta Kommun och dess hel- och majoritetsägda bolag

Antagen av kommunfullmäktige 2016-05-03 § 54

Inledning

Alvesta kommunkoncern köper årligen varor, tjänster och entreprenader för ca 700 miljoner kronor (år 2015). Det är av stor betydelse för koncernens ekonomi hur upphandlingar hanteras, vilka leverantörer som anlitas, vilka prestationer som erhålls och till vilka villkor.

Enligt lag är Kommunen och varje kommunalt bolag att betrakta som en separat upphandlande myndighet. Detta innebär att upphandling av varor, tjänster och entreprenader ska ske enligt gällande upphandlingslagstiftning.

Denna policy är bindande för samtliga nämnder och förvaltningar i Alvesta kommun.

För Alvesta kommuns hel- och majoritetsägda bolag blir denna policy giltig när den är inarbetad i respektive bolags ägardirektiv.

Till denna policy hör ”Rutiner för inköp och upphandling” som är framtagen av Kommunen samt respektive bolag.

Förhållningssätt

Upphandlingar och inköp för Kommunen och dess bolag ska genomsyras av de grundläggande principerna för offentlig upphandling, det vill säga principerna om likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet, proportionalitet och ömsesidigt erkännande.

Verksamheten kring upphandlingar och inköp ska karaktäriseras av tydliga roller och funktioner inom koncernens organisation (Kommunen och bolagen).

Kommunen och bolagens agerande ska medverka till en marknadssituation som präglas av uthållighet och väl fungerande konkurrens. Inköp och upphandlingar ska konkurrensutsättas och genomföras affärsmässigt och professionellt.

Leverantörskontakter ska ske på ett affärsetiskt och förtroendeskapande sätt. Företrädare för Kommunen och bolagen ska uppträda med hög personlig integritet så att inblandade personers trovärdighet och opartiskhet inte kan ifrågasättas.

Kommunen och bolagen ska anlita seriösa leverantörer som sköter sina åligganden gällande inbetalning av skatter och avgifter gentemot samhället.

Kommunen och bolagen ska använda de möjligheter som finns till samråd och dialog med marknadens aktörer inför en upphandling.

Kommunen och dess bolag ska verka för att genomföra upphandlingar på ett sådant sätt så att även små och medelstora företag ges möjlighet att delta.

Inom ramen för gällande upphandlingslagstiftning ska kommunen och bolagen aktivt arbeta för att erbjuda företag som är verksamma i Alvesta kommun affärs-möjligheter.

Samordnad upphandling

Kommunen och bolagen ska samordna sina upphandlingar för att uppnå bästa möjliga affärsvillkor. Upphandlingsenheten inom Alvesta kommun har det övergripande ansvaret för att Kommunen och bolagens upphandlingar samordnas. Vid samordnad upphandling ska Kommunen och bolagens samlade behov och kompetens tillvaratas för att skapa så bra avtal som möjligt. Samordning med andra huvudmän kan ske inom områden där det är till fördel för Kommunen eller bolagen.

Ansvar

Kommunfullmäktige fastställer inköps- och upphandlingspolicyn. För bolagen fastställs policyn genom ägardirektiv. Kommunstyrelsen samt respektive bolagsstyrelse ansvarar för att upprätta rutiner för inköp- och upphandling som gäller för Kommunen respektive bolaget.

Nämnder, förvaltningar och bolag ansvarar för att gällande upphandlingslagstiftning och att denna policy efterlevs, att ansvar och befogenheter gällande inköp och upphandling fastställs samt att medarbetare har kompetens att utföra inköp och upphandling enligt gällande lagstiftning, policys och rutiner.

Nämnder, förvaltningar och bolag ansvarar för att ingångna avtal följs samt att kontroll och uppföljning görs så att det som upphandlats eller köpts in levereras till de villkor som avtalats. Att denna kontroll genomförs är av yttersta vikt eftersom efterlevnaden av avtalsvillkor inte går att säkerställa genom upphandlingsproceduren.

Nämnder, förvaltningar och bolag är skyldig att lämna av Kommunens upphandlingsenhet begärda upplysningar gällande inköp och upphandling i verksamheterna.

Kommunstyrelsen och respektive bolagsstyrelse ansvarar för att övervaka upphandlings- och inköpsverksamheten i Kommunen/bolagen. Respektive styrelse ska vidta lämpliga åtgärder om bristande följsamhet av gällande upphandlingslagstiftning, denna policy eller beslutade rutiner skulle framkomma.

Granskning

Kommunens upphandlingschef och respektive VD ska årligen genomföra en granskning över inköpsverksamheten som sker i Kommunen samt i respektive bolag. Resultatet av granskningen ska redovisas i kommunstyrelsen respektive bolagsstyrelsen.

Totalkostnad

Kommunen och bolagens upphandling ska präglas av totalkostnadstänkande där kostnader som uppstår under produktens livscykel beaktas. Kommunen och bolagen ska eftersträva att metoden används för att beräkna inköpets totala kostnad under brukandetiden och inte endast priset vid det aktuella köptillfället.

Miljöhänsyn

Kommunen och bolagens upphandlingar ska bidra till en hållbar utveckling med låg miljöpåverkan. Upphandlingar som genomförs ska verka för att Kommunens strategiska inriktning och fattade beslut gällande miljöhänsyn uppfylls. Upphandlingar som genomförs ska på ett relevant sätt följa den av kommunfullmäktige antagna miljö och klimatstrategin med tillhörande handlingsplan.

Vid livsmedelsupphandlingar ska kommunen och bolagen ställa krav på god djursorg samt krav som främjar en hållbar utveckling av ekologiska och rättvist producerade varor.

Sociala och etiska krav

Kommunen och bolagen ska ställa krav på goda arbetsvillkor när det är behövt med hänsyn till den bransch som upphandlingen avser och som kan förväntas medföra oskäliga arbetsvillkor eller undermåliga anställningsförhållanden.

Kommunen och bolagen ska ställa krav på att leverantörer eller underleverantörer som anlitas inte diskriminerar någon på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Kommunen och bolagen ska i sin upphandling ta hänsyn till FN:s barnkonventions regler i artikel 32. Vid upphandling ska särskilt betonas krav på att företag inte använt sig av barnarbete vid framställning av produkterna. Kommunen och bolagen ska kräva att varor som levereras är framställda under förhållanden som är förenliga med International Labour Organisation's (ILO) åtta kärnkonventioner samt lever upp till det arbetarskydd och den arbetsmiljölagstiftning som gäller i tillverkningslandet.

De grundläggande arbetsnormerna återfinns i ILO-konventioner (kärnkonventionerna):

- barnarbete/minimiålder (nr 138)
- de värsta formerna av barnarbete (nr 182)
- diskriminering och lika lön (nr 111 och 100)
- förenings och förhandlingsrätt (nr 87 och 98)
- förbud mot tvångs- och slavarbete (nr 29 och 105)

Vid större annonserade upphandlingar bör det beaktas vilka möjligheter Kommunen och bolagen har att ställa krav i upphandlingen på att personer som står utanför arbetsmarknaden ges möjlighet att delta i köpt tjänst eller entreprenad.